

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 23 november 2017
(OR. en)

14823/17

ECOFIN 1008
UEM 324
SOC 753
EMPL 573
COMPET 806
ENV 979
EDUC 429
RECH 378
ENER 467
JAI 1090

FÖLJENOT

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	22 november 2017
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2017) 770 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om den ekonomiska politiken i euroområdet

För delegationerna bifogas dokument – COM(2017) 770 final.

Bilaga: COM(2017) 770 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.11.2017
COM(2017) 770 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

{SWD(2017) 660 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om den ekonomiska politiken i euroområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

med beaktande av Europeiska rådets slutsats,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Den ekonomiska tillväxten i euroområdet fortsätter och har blivit alltmer utbredd i de olika länderna. Återhämtningen drivs i allt större utsträckning på av inhemsk efterfrågan, med en ökande privat konsumtion som främsta drivkraft för tillväxt och investeringar. Sysselsättningen fortsatte att öka under 2016 och första halvåret 2017. Arbetslösheten har minskat avsevärt, även om den fortfarande är högre än 2008. Återhämtningen i euroområdet karaktäriseras dock av vissa atypiska kännetecken – dämpad kärninflation och löneutveckling som inte återspeglar de förbättringar på arbetsmarknaden som de vanliga arbetsmarknadsindikatorerna pekat på, ett stort överskott i bytesbalansen och ett fortsatt, om än sjunkande, investeringsgap. I synnerhet när det gäller den dämpade löneutvecklingen förefaller detta bero på en fortsatt trög arbetsmarknad i vissa ekonomier, låga inflationsförväntningar som inverkar på löneförhandlingarna och låg produktivitetstillväxt. Hushållens reala inkomster har ökat, men är fortfarande lägre än 2008 års nivå i många länder. Skillnaderna mellan länderna i euroområdet i fråga om BNP per capita och arbetslöshet kvarstår. Långtids- och ungdomsarbetslösheten är fortfarande hög, och problemen med fattigdom, social utestängning och ojämlikhet är fortfarande allvarliga i flera medlemsstater.

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (2) På det hela taget förefaller det utifrån ekonomiska indikatorer för euroområdet finnas skäl att ytterligare främja efterfrågan, investeringar och löneutveckling, utan att riskera att utlösa inflationstryck, samtidigt som intern och extern ombalansering och ekonomisk och social konvergens främjas. Samtidigt finns tecken på nya framväxande obalanser, t.ex. på bostadsmarknaden i vissa medlemsstater, som måste övervakas noga³.
- (3) Betydande obalanser kvarstår i euroområdet. Även om stora framsteg har gjorts bland nettoskuldssatta länder när det gäller korrigeringen av externa balanser är det fortfarande stora överskott i bytesbalansen i några borgenärsländer, vilket avspeglar en generell nedgång av den samlade efterfrågan. Dessa genererar ett överskott för euroområdet på 3,3 % av BNP under 2016, som förväntas sjunka till 2,9 % av BNP 2019. De mest skuldssatta medlemsstaternas nettoställning mot omvärlden har förbättrats i långsam takt och insatser för varaktig ombalansering behövs fortfarande. Länder som hade stora underskott i bytesbalansen under lång tid har fortfarande stor negativ nettoställning mot omvärlden som ofta är förknippad med hög privat och offentlig skuldsättning och innebär sårbarhet. I stora länder med överskott i bytesbalansen behövs samtidigt även insatser för att stödja inhemsk efterfrågan och därmed en ombalansering i euroområdet.
- (4) Löneökningar bidrar till den ekonomiska återhämtningen i euroområdet genom att stödja den samlade efterfrågan, minskar ojämlikheter och säkerställer en hög levnadsstandard i området. Effektiva mekanismer för lönesättning bör säkerställa att lönerna är differentierade beroende på landsspecifika förhållanden och med vederbörlig hänsyn till ändringar i produktiviteten. Genomförande av strukturreformer som ökar produktiviteten i alla länder, förbättring av kvaliteten på och sammansättningen av de offentliga utgifterna för att stödja investeringar, främjande av löneutveckling och starkare efterfrågedynamik hos borgenärsländer och genomförande av åtgärder för höjda enhetsarbetskostnader i nettoskuldssatta länder skulle påskynda ombalanseringsprocessen i euroområdet.
- (5) Konsekvens och balans i den övergripande makroekonomiska policymixen i euroområdet, inbegripet monetära, finanspolitiska och strukturpolitiska åtgärder, är avgörande för att säkerställa en mer stabil och hållbar ekonomisk återhämtning. På senare år har denna policymix varit inriktad på penningpolitik, där nya okonventionella verktyg har använts för att uppnå ECB:s medelfristiga inflationsmål, vilket har inneburit att tillväxt och nya arbetstillfällen har främjats. ECB kommer att inleda en justering vad gäller köp av tillgångar i januari 2018. Detta kräver stöd från andra politikområden i medlemsstater där det finns utrymme för politiska åtgärder.
- (6) En kraftfull samordning av nationell finanspolitik, baserad på gemensamma regler, är avgörande för att nå till en lämplig aggregerad finanspolitisk inriktning för euroområdet och för att den monetära unionen ska fungera väl. De gemensamma statsfinansiella reglerna är inriktade på att uppnå hållbar skuldsättning på nationell nivå och samtidigt ge utrymme för makroekonomisk stabilisering. Den finanspolitiska inriktningen för medlemsstaterna och på övergripande nivå för euroområdet måste följaktligen balansera målsättningarna att säkerställa långsiktigt hållbara offentliga finanser och makroekonomisk stabilisering på kort sikt både på landnivå och för hela euroområdet. Mot bakgrund av den pågående ekonomiska återhämtningen i euroområdet, som kännetecknas av vissa atypiska drag, skulden efter krisen och

³ Rapport om förvarningsmekanismen 2018.

ECB:s förväntade justering vad gäller köp av tillgångar, förefaller en i huvudsak neutral finanspolitisk inriktning på aggregerad nivå för euroområdet lämplig. Det krävs en lämplig differentiering av finanspolitiska ansträngningar mellan medlemsstater, med beaktande av det finanspolitiska utrymmet och spridningseffekterna mellan länder.

- (7) En beslutsam förbättring vad gäller sammansättningen och förvaltningen av nationella budgetar, både på intäkts- och utgiftssidan, t.ex. genom en omfördelning av resurser till materiella och immateriella investeringar, skulle öka budgeteffekterna på efterfrågan på kort sikt och öka produktiviteten på längre sikt. Förbättringar av de nationella finanspolitiska ramarnas funktion och väl förvaltade utgiftsoversyner bidrar till en trovärdig och tillväxtvänlig finanspolitik.
- (8) En välutformad struktur för beskattning är viktig för att främja tillväxt och sysselsättning samt för att bidra till minskad ojämlikhet. Att förenkla skattesystem och att ta itu med skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt är avgörande för att göra skattesystemen effektivare och mera rättvisa. Detta kan frigöra resurser för offentliga investeringar, utbildning och hälsovård och bidrar till att främja investeringar, sysselsättning och ökad social rättvisa. Framför allt är åtgärder mot aggressiv skatteplanering av största vikt för att säkra statsinkomster, förhindra snedvridning av konkurrensen mellan företag, bevara social sammanhållning och bekämpa ökande ojämlikhet. Den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen skulle vara ytterligare ett kraftfullt verktyg mot skatteflykt, samtidigt som den inre marknaden förbättras för företag.
- (9) Arbets- och varumarknadernas strukturella och institutionella särdrag och välfungerande offentliga förvaltningar är viktiga faktorer för ekonomisk resiliens, liksom cyklisk, verklig och social konvergens mellan medlemsstaterna i euroområdet. Ekonomiska strukturer med resiliens förhindrar att chocker får betydande och långvariga effekter på inkomst och sysselsättning i medlemsstaterna och i hela euroområdet. De minskar därmed de ekonomiska svängningarna och skapar en gynnsam miljö för en hållbar tillväxt för alla. En bättre samordning av genomförandet av strukturella reformer, framför allt de som föreskrivs i de landsspecifika rekommendationerna, kan skapa positiva spridningseffekter i medlemsstaterna och förstärka deras positiva effekter.
- (10) Välfungerande arbetsmarknader och system för socialt skydd är viktiga grundvalar för ekonomisk tillväxt för alla, minskad ojämlikhet och för resiliensen hos nationella ekonomier och euroområdet som helhet. I syfte att uppnå konvergens uppåt på detta område innehåller *den europeiska pelaren för sociala rättigheter* 20 viktiga principer i tre övergripande kapitel – i) lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, ii) rättvisa arbetsvillkor och iii) social trygghet och social integration.
- (11) Trots framsteg med reformer för att förbättra arbetsmarknadernas anpassningskapacitet kvarstår betydande skillnader inom euroområdet, vilka fortfarande utgör en utmaning för dess smidiga funktion. Väl utformade strategier för arbetsmarknaden som är fullt integrerade med systemen för socialt skydd kan stödja övergångar och återinträde på arbetsmarknaden, minska segmenteringen av arbetsmarknaden, skapa effektiv automatisk stabilisering och främja social rättvisa. Väl utformade arbetstidslösningar kan bidra till att mildra chocker. Effektiv och snabb aktivering av arbetslösa som kan delta på arbetsmarknaden kan uppnås genom att erbjuda individanpassat stöd till arbetssökande, utbildning och omskolning, samtidigt som man skyddar de som inte kan delta. Nya former av sysselsättning och nya typer av

avtal medför utmaningar när det gäller anställningstrygghet och socialt skydd. Mot denna bakgrund måste lagar om anställningsskydd innebära rättvisa och anständiga arbetsvillkor för alla arbetstagare.

- (12) Effektiva system för socialt skydd är avgörande för att främja inkluderande arbetsmarknader samt garantera ett lämpligt inkomststöd och socialt stöd genom tillgång till tjänster av god kvalitet. Pensionsreformer och åtgärder för balans mellan arbete och privatliv är också viktigt för att främja deltagandet på arbetsmarknaden. Onödiga begränsningar av yrkesmässig, sektoriell och geografisk rörlighet för arbetstagare på arbetsmarknaden och de sociala trygghetssystemen bör hävas.
- (13) Tillgång till utbildning av hög kvalitet är avgörande för att säkerställa lika möjligheter och ta itu med kompetensglapp. Lämpliga investeringar i humankapital genom utbildningssystem som förbättrar det livslånga lärandet och ser till att kompetensen motsvarar arbetsmarknadens nuvarande och framtida behov spelar en viktig roll när det gäller att förbättra ekonomins anpassningsförmåga och verkliga konvergens på längre sikt. Investeringar i kompetens kan också främja innovation och öka produktiviteten och konkurrenskraften, och dessutom säkerställa social delaktighet och rörlighet.
- (14) Varumarknadsreformer som ökar konkurrensen och reformer som förbättrar företagsklimatet och kvaliteten på institutioner (inbegripet ett effektivt rättssystem som underlättar efterlevnaden av avtal) främjar den ekonomiska resiliensen i medlemsstaterna och euroområdet som helhet. Ytterligare integration på den inre marknaden har visat sig vara en viktig drivkraft för tillväxt och konvergens mellan medlemsstaterna. Den inre marknaden har fortfarande stor outnyttjad potential och betydande framsteg krävs för att fullborda den. Den inre marknaden för tjänster (inbegripet finansiella tjänster, digital handel, energi och transport) är den utmaning som kvarstår. Uppmärksamheten bör dock också riktas mot varumarknaderna för att undvika potentiell marknadssegmentering. Den digitala inre marknaden bör bidra till att komplettera de rättsliga ramarna för att påskynda digitaliseringen av den ekonomiska verksamheten som ett nödvändigt steg för att förbättra varumarknadernas effektivitet och den globala konkurrenskraften.
- (15) Även om banksektorn i euroområdet generellt sett har blivit stabilare sedan krisen och bankernas utlåning har börjat öka igen är den fortfarande sårbar, vilket måste åtgärdas. Banker, särskilt små och medelstora institutioner, dras med låg lönsamhet. Kostnaderna för att anpassa bankernas affärsmodeller, de låga räntorna och den ökande konkurrensen från andra finansieringsformer fortsätter att pressa bankernas lönsamhet. Affärsmodellerna måste därför anpassas ytterligare för att bli hållbara på lång sikt. Andelen nödlidande lån har stabiliserats i nästan alla mer utsatta medlemsstater i euroområdet eller befinner sig i en nedåtgående trend, men framstegen går fortfarande långsamt. En hög andel nödlidande lån hämmar bankernas förmåga att låna ut, den penningpolitiska transmissionen och den ekonomiska förmågan till anpassning. Den är också en orsak till sårbarhet för banksystemet som helhet. På grundval av den handlingsplan för hantering av nödlidande lån som rådet enades om i juli 2017, och som tillkännagavs i meddelandet om bankunionen av den 11 oktober 2017, arbetar kommissionen för närvarande med att lägga fram ett omfattande åtgärds paket för att minska mängden nödlidande lån till 2018.
- (16) För att förstärka EMU:s institutionella struktur krävs att fullbordandet av bankunionen och vidareutvecklingen av kapitalmarknadsunionen prioriteras. Upprättandet av bankunionen har gått framåt avsevärt, men den har fortfarande inte genomförts fullt ut.

Kommissionens nyligen offentliggjorda meddelande om fullbordande av bankunionen syftar till att staka ut en ambitiös men samtidigt realistisk väg mot en överenskommelse om fullbordandet av bankunionen, baserad på rådets åtaganden hittills. Avsaknaden av ett gemensamt insättningsgarantisystem och en gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden hämmar bankunionens förmåga att bryta kopplingen från banker till stater. Ansträngningarna för att ytterligare minska riskerna och förbättra riskhanteringen i banker måste fortsätta. I detta sammanhang är det avgörande att snabbt arbeta mot en överenskommelse om det lagstiftningspaket som kommissionen föreslog i november 2016, liksom mot ytterligare framsteg med att minska antalet nödlidande lån och hjälpa banker att diversifiera sina investeringar i statsobligationer.

- (17) Kommissionens vitbok om EU:s framtid var början på en process inför ett beslut av EU-27 om unionens framtid, med en beskrivning av möjliga scenarier. Kommissionen bidrog också med en rad diskussionsunderlag, bland annat diskussionsunderlaget om fördjupningen av EMU som innehöll en övergripande vision för fullbordandet av EMU och ett tydligt upplägg för vad som behöver göras för att fullborda EMU:s struktur. I 2017 års tal om tillståndet i unionen identifierades nyckelfaktorer för att driva agendan för EMU vidare framåt, och hösten 2017 lade kommissionen fram relevanta förslag.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS medlemsstaterna i euroområdet att enskilt och gemensamt vidta följande åtgärder inom Eurogruppen under 2018–2019:

1. Driva en politik för hållbar tillväxt för alla och bättre återhämtningsförmåga, ombalansering och konvergens. Göra betydande framsteg mot fullbordandet av den inre marknaden, särskilt när det gäller tjänster, inbegripet tjänster på det finansiella området samt för digital handel, energi och transport. Med tanke på det positiva konjunkturläget bör alla medlemsstater prioritera reformer som ökar produktiviteten och tillväxtpotentialen, förbättrar den institutionella miljön och företagsklimatet, avlägsnar flaskhalsar för investeringar, främjar nya arbetstillfällen av hög kvalitet och minskar ojämlikheten. Medlemsstater med bytesbalansunderskott eller hög utlandsskuld bör dessutom sikta på att hålla tillbaka ökningen av enhetsarbetskostnader. Medlemsstater med stora överskott i bytesbalansen bör dessutom främja löneökningar och prioritera åtgärder som främjar investeringar, gynnar den inhemska efterfrågan och underlättar ombalansering i euroområdet.
2. Sträva efter en i huvudsak neutral finanspolitisk inriktning på aggregerad nivå för euroområdet och en balanserad policymix. Finanspolitiken bör uppnå en lämplig balans mellan att säkerställa hållbarhet i de offentliga finanserna, särskilt när det gäller att minska skuldkvoten där den är hög, och främja den ekonomiska återhämtningen. Samtidigt som medlemsstaterna bör se till att de nationella budgetramverken fungerar effektivt bör de föra en finanspolitik som respekterar stabilitets- och tillväxtpakten och som gynnar investeringar och förbättrar de offentliga finansernas kvalitet och sammansättning, även genom att använda utgiftsoversyner och anta tillväxtvänliga och rättvisa skattestrukturer. Medlemsstaterna bör anta och genomföra åtgärder för att minska snedvridning till förmån för skuldfinansiering och bekämpa aggressiv skatteplanering för att garantera lika konkurrensvillkor, rättvis behandling av skattebetalare och trygga de offentliga finanserna och stabiliteten inom euroområdet. I detta ingår fortsatt arbete mot en gemensam konsoliderad bolagsskattebas.

3. Genomföra reformer som främjar nya arbetstillfällen av god kvalitet, lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social delaktighet. Reformerna bör syfta till i) tillförlitliga och flexibla anställningsavtal i kombination med lämpligt stöd under övergångar, samtidigt som segmentering av arbetsmarknaden undviks, ii) kvalitativa, effektiva och livslånga utbildningssystem som syftar till att matcha kompetens med arbetsmarknadens behov, iii) effektiv arbetsmarknadspolitik som främjar arbetsmarknadsdeltagande, iv) hållbara och fullgoda system för socialt skydd som svarar mot nya typer av anställningar och anställningsförhållanden, v) smidig rörlighet för arbetskraften mellan jobb, sektorer och platser, vi) effektiv social dialog och löneförhandling på lämplig nivå, vii) skatteväxling från arbete, särskilt för låginkomsttagare och den andra inkomsttagaren.
4. Fortsätta arbetet med att fullborda bankunionen med avseende på riskminskning och riskdelning, inbegripet ett europeiskt insättningsgarantisystem, och göra den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden operativ samt stärka det europeiska systemet för finansiell tillsyn för att förhindra ackumulering av risker, i enlighet med rådets (ekonomiska och finansiella frågor) färdplan från juni 2016. Vidta åtgärder för att på ett konkret sätt påskynda minskningen av nödlidande lån på grundval av den handlingsplan som rådet (ekonomiska och finansiella frågor) enats om och främja en metodisk skuldsanering i medlemsstater med hög privat skuldsättning. Förbättra integreringen och utvecklingen av EU:s kapitalmarknader för att stödja tillväxten i den reala ekonomin och samtidigt säkerställa stabilitet på den finansiella marknaden.
5. Göra snabba framsteg i fullbordandet av den ekonomiska och monetära unionen, särskilt på grundval av kommissionens initiativ som lades fram under hösten 2017, med full respekt för unionens inre marknad och på ett öppet och transparent sätt gentemot medlemsstater utanför euroområdet.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*